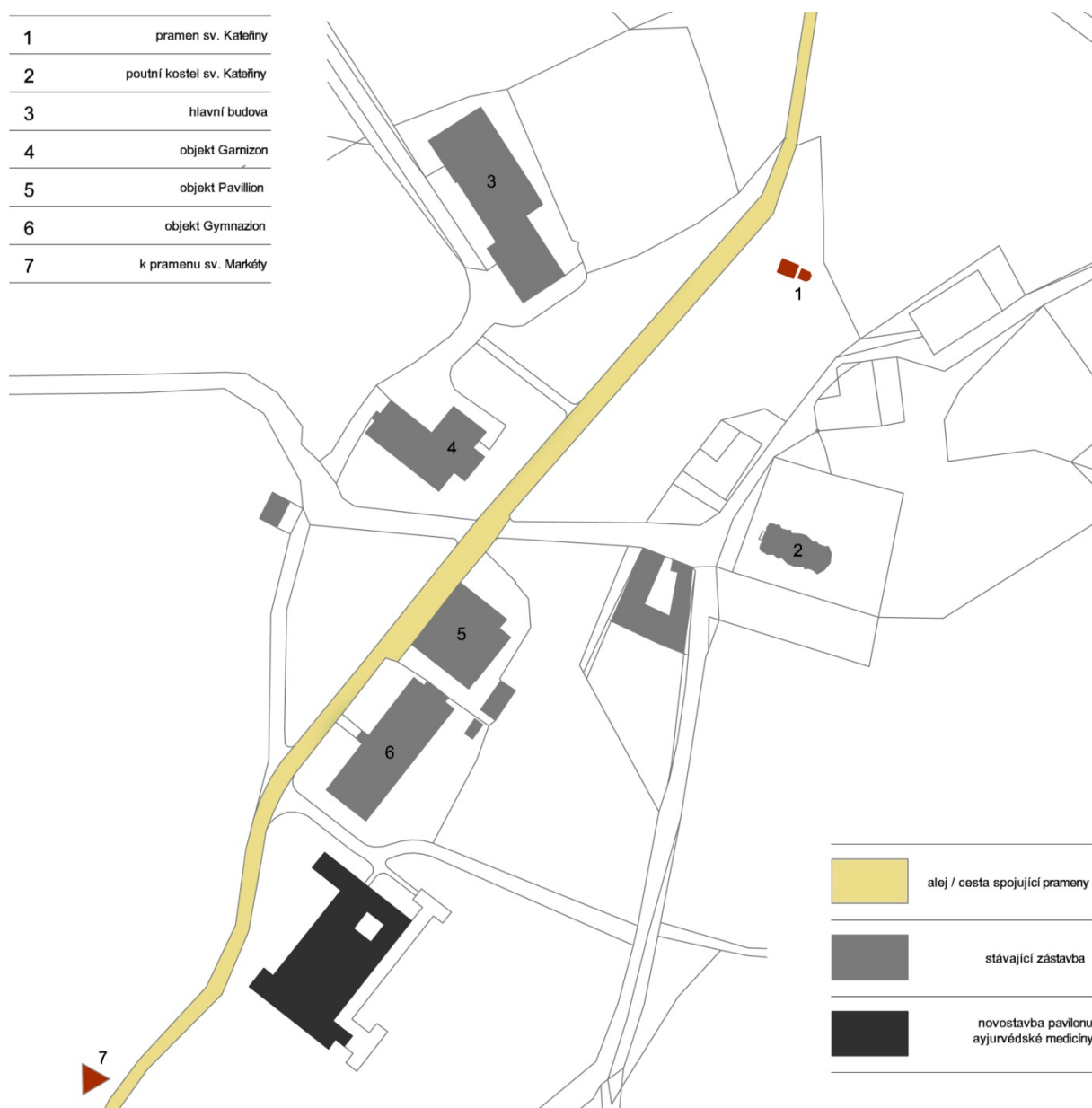

Pavilon Ayurvédské medicíny - resumé

Resort Svatá Kateřina je obklopen hlubokými lesy. Pod korunami stromů, v mlází a mechu, se rozprostírají pole žulových kamenů rozmanitých tvarů a velikostí. Tato lokální danost byla s pokorou využita pro založení stavby nového pavilonu ayurvédské medicíny. Na místě byla vytýčena modulová síť. V průsečících os je rozmístěno 89 monolitických kamenů tak, aby jejich vrcholy vytvořily ve zvlněném terénu rovinu. Na poli kamenů povstává dřevěný pavilon. Nosný skelet pavilonu je složen ze svislých křížových sloupů a vodorovných překladů. Archaická kompozice křížového sloupu a překladu tvoří vnitřní řád stavby, v němž je každý interval skeletové konstrukce svým vlastním středem. Motiv středu akcentují dva centrální prostory - otevřené atrium a sál s bazénem. Vnější obvod stavby tvoří galerie, která poskytuje relaxujícím návštěvníkům vizuální kontakt s okolní krajinou. Tři strany pavilonu nabízejí tři odlišné scenérie – výhled do otevřené krajiny, blízkou zkušenost lesa a uzavřenou meditační zahradu. Předěl mezi interiérem a exteriérem změkčuje textilní drapérie, která obepíná pavilon ze tří stran. Kromě stínění slouží také jako opona, která lemuje výhledy do okolí a je-li zatažena, modeluje světelnou atmosféru vnitřního prostoru pavilonu. Základní stavební materiály - kámen a dřevo – tak doplňuje subtilní matérie textilu, která vymezuje vnitřní prostor stavby v duchu látky – prvotního uzavření (Gottfried Semper). Látka zároveň prostupuje pavilonem jako přirozený dělicí prvek jednotlivých prostorů určených k relaxaci a odpočinku. Architektura pavilonu ayurvédské medicíny je koncipována na základě filosofického přesvědčení, že zdrojem klidu, vnitřního i vnějšího, je řád, který vytváří přirozené a čitelné hranice v chaotickém a neohraničeném prostoru. Celá stavba – prostor, konstrukce a materiál – tak umocňuje účinky ayurvédské medicíny a vytváří oázu klidu, meditace a odpočinku.

Umístění stavby

Významným urbanistickým prvkem areálu Resortu Svatá Kateřina je cesta od pramene sv. Kateřiny ke vzdálenějšímu pramenu sv. Markéty. V areálu lázeňského resortu má tato cesta podobu široké stromové aleje. Alej je součástí urbanistické kompozice, jejímž druhým, pomyslným ramenem je prodloužení příjezdové cesty do areálu, vrcholící v barokním kostele Svaté Kateřiny. Význam aleje potvrzují i stávající stavby Gymnazonu, Pavillonu a Garnizonu, které jsou k této určující ose shodně orientované. Nový pavilon se začleňuje do existující urbanistické situace podle stejných pravidel. Průčelí pavilonu je obráceno k hlavní ose, tj. k cestě spojující prameny sv. Kateřiny a sv. Markéty, a to ve stejném úhlu jako starší objekty. Ve shodě s obloukem cesty je hlavní průčelí ustoupeno, přechod mezi linií starších staveb a hlavním průčelím pavilonu vyrovnávají dvě postranní křídla. Nový pavilon a meditační zahrada jsou organicky propojeny cestami a pěšinami s okolním prostorem areálu.

Architektonické řešení

Prostor – spojení východní a západní tradice

Prostorová koncepce pavilonu vychází z védské nauky vastu šastra, zejména z klíčového motivu středu. Vastu šastra říká: Každý dům má mít ve svém středu prázdný prostor, který je chápán jako Brahmastan - symbolický střed světa. Energie domu, stejně jako energie světa, vyvěrá z tohoto prázdného středu. Tato prostorová koncepce se podivuhodně prolíná se západní stavební tradicí – s atriovým uspořádáním řeckých a římských domů, s rajskými zahradami středověkých klášterních komplexů. Pavilon má tedy v souladu s východní i západní tradicí jasně určený střed – sál s bazénem. Tento symbolický i skutečný střed stavby je zasvěcen vodě – zdroji života.

Konstrukce – řád v prostoru

Je-li základním motivem pavilonu střed, je prostorovým rozvinutím tohoto motivu architektonický řád, založený na rytmickém opakování jednoho konstrukčního principu. Z pravidelného pole kamenů vyrůstají dřevěné křížové sloupy a překlady, které prostupují celou stavbou. Konstrukce stavby zhmotňuje filozofickou myšlenku, že zdrojem klidu – vnitřního i vnějšího – je řád a pravidelnost. Je prokázáno, že uspořádání prostoru ovlivňuje lidskou psychiku. Chaotický a neuspořádaný prostor vzbuzuje v těle stresovou reakci, a naopak upořádaný a jasně hierarchizovaný prostor zklidňuje. Pravidelné střídání sloupů a překladů při chůzi v pavilonu má návštěvníkovi navozovat pravidelné dýchání, uklidnění roztěkané mysli a koncentraci k jednomu prostorovému ohnisku, což jsou výhledy do okolní krajiny.

Materiál – spojení s místem

Kameny, které nesou celou stavbu pavilonu, pocházejí z blízkých lomů. Stejně kameny jsou po stovkách rozptýlené v okolních lesích. Pavilon se hlásí k myšlence, že stavba má být pokud možno postavena z materiálů, které jsou pro určité místo nebo oblast typické. Žulové kameny spojují dřevěný pavilon se zemí, s konkrétním místem a okolní krajinou, podobně jako kořeny propojují kmen, větve a listy stromu s životodárnou půdou.

Tvar – světlo a stín

Přesah střechy umocňuje horizontální geometrii pavilonu. Praktickým záměrem je ochrana svislých dřevěných konstrukcí. Výtvarným záměrem je změkčení ostrého přechodu mezi světlem vnějšího prostředí a relaxačním prostorem galerie, kde odpočívají návštěvníci po masáži. Stejnou funkci má i textilní stínění vymyšlené, navržené a zhotovené speciálně pro tuto stavbu. Látka lokálně zastíňuje osluněné části fasády v kritických letních měsících, a zároveň změkčuje světelnou atmosféru v relaxačních prostorech.

Voda – země – prameny

Pavilon leží na hranici II. ochranného pásma podzemních vod. V blízkosti se nachází dva významné prameny. Vynesením prakticky celé hmoty pavilonu na kamenech, byly minimalizovány zásahy do stávajících hydrologických poměrů. Po obvodu stavby byl založen vsakovací průleh, který pojímá vodu, stékající za střechy. Aby bylo rozptýlení vody rovnoměrné, byla střecha ponechána bez okapných žlabů. Žlaby jsou osazeny pouze lokálně v místech, kudy procházejí návštěvníci. Voda tedy nerušeně stéká ze stavby na zem, kde se vsakuje, téměř na stejném místě kde dopadla.

Konstrukční řešení

Modulový systém

Konstrukční řešení pavilonu ayurvédské medicíny je definováno jednotným modulačním systémem. Plocha pavilonu je rozvržena dle základního modulu, čtverce o délce strany 3,75m. Menší prostory v dispozici vznikají dělením základního modulu.

Základy

Základ tvoří bodové pilíře ze soliterních žulových bloků. Založení bazénu a technického zázemí je provedeno průběžnými základovými pasy, základovou deskou a zděnými stěnami pod úrovní terénu. Žulové bloky byly vybrány z blízkých lomů, byly pečlivě přeměřeny a zakresleny jejich tvary, a následně zvolena vhodná pozice v modulační síti. Určujícími faktory pro umístění byla výška a „sochařská“ hodnota jednotlivých kamenů.

Nosná konstrukce

Na bodových a lineárních základech je založen ortogonální rastr podlahových trámů. Přechod mezi různými výškami vrcholů kamenů a rovinou podlahy byl vyřešen pomocí přechodových patek, vyrobených atypicky pro každý kámen zvlášť. Tato fáze stavby byla zajišťována geodetem, který průběžně proměřoval všechny kritické odchylky od požadované rovinnosti. Na podlahových trámech jsou založené sloupy ze spřažených lepených trámů ve tvaru kříže. Sloupy jsou vzájemně propojeny překlady pod úrovní střešní konstrukce. Nosná konstrukce - podlahové trámy, křížové sloupy a překlady - je v exteriéru i interiéru pohledová, a tvoří spolu s kameny hlavní architektonický prvek stavby. Krov nad pavilonem, včetně vstupních portálů, tvoří sbíjené vazníky. Nosnou konstrukci a krov vyrobila a osadila firma Kasper CZ.

Obvodové stěny

Skladby obvodového pláště a řešení souvisejících detailů bylo projektováno ve spolupráci s ing Františkem Vlachem Ph.D, z VUT v Brně. Vzhledem k velkým rozdílům vnitřních teplot, daným teplotními požadavky jednotlivých provozů pavilonu a klimatickými podmínkami lokality, byly kritické úseky obvodového pláště řešeny optimálními skladbami, navrženými samostatně pro konkrétní specifické podmínky.

Výplně otvorů

Rozvržení modulačního rastru nosné konstrukce a výšky vnitřních prostorů vycházejí, mimo jiné, i z ekonomické rozvahy nad cenami velkoformátových izolačních trojskel. Byly použity maximální formáty, jejichž cena je ještě ve standardní cenové hladině. Izolační trojskla jsou osazena do skrytých ráků, které dodala firma Slavona s.r.o.

Stínění

Textilní stínění, o celkové ploše 600 m², bylo navrženo speciálně pro tuto stavbu, zkušebně prověřeno prototypem o velikosti jednoho typického modulu, a osazeno na připravené nosné konstrukce. Komponenty systému byly vyrobeny zámečnický, atypické plastové úchyty byly zhotoveny vstřikováním. Vzhledem k celkové filozofii stavby, kladoucí důraz na jednoduchost, bylo upuštěno od zvažovaného el. pohonu. Stínění je ovládáno manuálně z lávky, která obíhá celou stavbu. Jednotlivé moduly stínění jsou nastavovány podle převažujícího oslunění v dané fázi roku. Vizualní proměna stavby - zvětšování a zmenšování ploch textilní drapérie – je harmonizována s cyklem střídání ročních období.

Technologie

Všechna technologická zařízení jsou soustředěna ve dvou prostorech – v suterénu 1pp a podkroví ve 2 np. Pavilon je vytápěn kombinovaně podlahovým topením a ohřevem vzduchu, rozváděného vzduchotechnikou. K rozvodům VZT a kabelových tras je využito podkrovního prostoru ve 2 np, což umožňuje snadnou regulaci a servis zařízení. Přívod vzduchu do bazénové haly zajišťuje průlezná vzduchotechnická šachta v 1pp, odkud je čerstvý vzduch distribuován liniovou štěrbinou po obvodu ochozu bazénu. Vlhký vzduch je odsáván štěrbinou mezi svislou stěnou a stropem bazénu. Pavilon je vybaven dvojí splaškovou kanalizací – standardní a tukovou. Tuková kanalizace slouží k odvodu vody s velkým obsahem olejů z prostoru masážních místností. Bazénové technologie a technologie whirlpoolů jsou umístěné v suterénu 1pp

Osvětlení

Osvětlení je v celém prostoru pavilonu řešeno jednotně podlahovými svítidly, umístěnými v rozích jednotlivých modulů. Svítidla jsou opatřena atypickými, odnímatelnými stínítky z opálového plexiskla. Nad zdrojem světla je osazen difuzor, který rozptyluje kužel světla po stěnách stínítka. Světlo tak rovnoměrně osvětluje podlahu, prostor i plochu křížového sloupu. Stejný princip osvětlení je použitý v exteriéru - ve vstupních portálech a galerii. Přisazená bodová svítidla na podhledech lokálně osvětlují dominantní interiérové prvky – stěny s vyřezávanými panely, sochy a ručně vyřezávaný nábytek. Servisní a nouzové osvětlení v podobě zapuštěných LED – panelů pro úklid a údržbu je umístěno v podhledech.

Interiér

Určujícím prvkem interiéru pavilonu je nosná konstrukce. Charakteristický materiál lepených smrkových trámů doplňuje dubová kantovka položená na podlahách vnitřních komunikací a relaxačních zón. Jednotlivé moduly jsou děleny prahy. Dubového a smrkového dřeva je užito i k obkladům hran předstěn a volně stojících přiček. Bylo záměrem, aby se návštěvník v kontaktu s hranami konstrukcí vždy dotýkal dřeva, pouze v místnostech s „mokrým“ provozem je užito velkoformátové keramické dlažby. Místní druhy dřev doplňuje exotický teak ve formě vyřezávaných panelů, které byly na základě samostatné projektové dokumentace zhotovené na míru řezbáři v Malajsii. Stejného původu je i ručně vyřezávaný nábytek a relaxační lehátka.

